

COMPOSITIESCENARIO STADSVISIE ENKHUIZEN 2030

Inleiding

Voor u ligt een compositiescenario voor de stad Enkhuizen in 2030. Dit toekomstbeeld is een resultaat van reacties van burgers, organisaties en bestuurders uit de regio op drie toekomstscenario's. Tijdens publieke bijeenkomsten, door het sturen van reactiekaarten of –formulieren en brieven, door het zelf organiseren van bijeenkomsten en via het digitaal Stadspanel hebben meer dan duizend mensen hun mening gedeeld of een aanvulling gegeven. Wij legden iedereen dezelfde vraag voor: wordt Enkhuizen in 2030 een bruisende havenstad, een monumentenstad of een BV?

Kiezen blijkt voor velen lastig. Toch kan de stad Enkhuizen in 2030 niet alles zijn. Wat voor stad wil Enkhuizen zijn?

Van drie scenario's naar één compositiescenario

Uit analyse van alle reacties op de scenario's blijkt dat het scenario "Bruisende Havenstad" op de meeste waardering kan rekenen. Het scenario "Historische Parel" is daarbij een goede tweede. Het toekomstbeeld "BV Enkhuizen" is veel minder populair.

Uit discussies komt naar voren dat voor Enkhuizen toerisme een belangrijke pijler is. Toerisme is niet alleen een bron van inkomsten, maar biedt ook kansen. Toch mag toerisme niet overheersen. Leefbaarheid en het sociale gevoel van de stad staan voorop. Bewoners en bezoekers waarderen de rust en gezelligheid en willen dat graag behouden. Er heerst een angst voor de vergrijzing en het is een uitdaging om jongeren aan de stad te binden. Enkhuizen mag dan ook niet een gesloten monumentenstad worden. Cultuur-historie in ere houden is van essentieel belang. Tot slot kan als aanvullende bron van inkomsten voor de stad de unieke plaats van de zaadbedrijven niet ongenoemd blijven.

Als basis voor het scenario is gekozen voor een genoeglijke, sociale variant op de "Bruisende Havenstad". Toerisme en recreatie gaan samen met een veilig en rustig woonklimaat. De historische waarde van de stad wordt in ere gehouden.

Het compositiescenario dat voor u ligt is gebaseerd op een wenselijk sociaal en economisch profiel. De invulling van belangrijke thema's als zorg, natuur, duurzaamheid, infrastructuur en bereikbaarheid vloeien daaruit voort.

Op basis van alle reacties schetsen we in het compositiescenario een beeld dat door de meerderheid van de burgers als wenselijk wordt gezien voor de toekomst van de stad. Wat gaat de gemeente de aankomende tijd met het compositiescenario doen? Het laatste woord over de toekomst is nog niet gezegd. Het compositiebeeld zal voor

velen aantrekkelijk zijn, maar is nog niet voldoende uitgewerkt. Bovendien levert het beeld uitdagingen en nieuwe dilemma's voor de toekomst. Hoe gaat een rustige binnenstad bijvoorbeeld samen met een sterk toeristisch profiel van de stad?

In de maanden april en mei vragen wij u om het toekomstbeeld aan te scherpen. Zo ontstaat een visie op de sociale en ruimtelijke structuur van de stad. Zowel het compositiescenario als de concrete uitwerking daarvan vormen uiteindelijk de Stadsvisie, die de gemeenteraad in december 2009 zal vaststellen.

“Enkhuizen: gastvrije haven en historische glorie”

Drie pijlers vormen de basis voor het Enkhuizen van 2030. Toerisme, gericht op actieve recreatie, een uniek historisch hart én een bedrijvig buitenterrein dat zich richt op zaden. Het water geeft Enkhuizen haar karakter en is onlosmakelijk verbonden met de stad.

Identiteit

In 2030 is Enkhuizen een moderne stad met een zichtbaar rijke geschiedenis als waterstad. Een functionele stad, maar ook charmant. De stad is overzichtelijk en de sfeer ontspannen. Bezoekers omschrijven het hart van de stad als ‘sociaal’ en ‘knus’, terwijl het buitengebied ‘levendig’ en ‘ondernemend’ is.

De oude binnenstad wordt gekoesterd als symbool van het roemrijke verleden. De historische structuur en monumenten zijn zorgvuldig behouden of zelfs beter afleesbaar gemaakt. Vroeger vormde het oude centrum de kern van het gemoedelijke toerisme; wie Enkhuizen wilde beleven wandelde door haar oude centrum. Nu ligt het toeristisch hart buiten de historische binnenstad. Een nieuw strand met boulevard is een walhalla voor toeristen uit binnen- en buitenland. In de zomermaanden is Enkhuizen een trekpleister voor watersporters die gewapend met surfplanken en zeilboten het water opgaan. De bewoners van de wooneilanden in het IJsselmeer genieten van het uitzicht op de boten en jachten die gracieus door het water glijden. Luidruchtige waterscooters en snerpende motorbootjes zijn minder geliefd.

Experts noemen de sport- en cultuurvoorzieningen ‘passend bij de behoeften van de bewoners en toeristen’. De bewoners van Enkhuizen organiseren met alle plezier themafeesten en festivals. Een enkeling zou graag een groter aanbod bioscoopfilms willen, maar over het algemeen vinden Enkhuizers het geen probleem om een filmpje te pakken in een naburige kern. Hetzelfde geldt voor het theater. Niet alles hoeft naast de deur.

Doordat de stad zijn kleinschaligheid heeft weten te behouden, is er sprake van een goede sociale samenhang. De vele verenigingen, clubs, maar ook de geloofsgemeenschappen dragen daartoe bij.

Bevolking

Enkhuizen wordt in 2030 bewoond door drie groepen: oudere bewoners, singles en jonge gezinnen. Voor de oudere bewoners is Enkhuizen een rustige plek om te genieten van de oude dag. Enkhuizers hebben een hechte band met de stad én elkaar.

Veel mensen doen aan vrijwilligerswerk en mantelzorg. De hechte gemeenschap biedt voor de oudere bewoners een veilige thuishaven. De singles voelen zich aangetrokken door het toerisme en de drukte in de zomermaanden. Jonge gezinnen vestigen zich vanwege het bedrijvige Seed Valley in Enkhuizen.

Een groep die zich moeilijker aan de stad laat binden zijn jongvolwassenen. Als het hoogseizoen voorbij is vertrekt deze groep met de zomerzon, tot groot ongenoegen van veel Enkhuizers. De recente opening van een dependance van de Hogere Hotelschool moet daar verandering in brengen. Ook de oprichting van een Enkhuizer Jongeren Community helpt bij het binden van de jeugd aan de stad. Via internetfilmpjes en blogs vinden leden elkaar in discussies, brainstormen en feestjes.

Werkgelegenheid en voorzieningen

In 2030 verdienen de Enkhuizers hun brood met toerisme, congresorganisatie en detailhandel. Daarnaast dragen de specialistische sectoren op het gebied van monumenten, scheepsbouw en zaadindustrie bij aan de economie.

In de oude binnenstad zijn vele kleine galleries en boetiekjes, die de historische straatjes helemaal compleet maken. De winkels in het centrum zijn gespecialiseerd. Door de ondernemingszin is Enkhuizen een geliefde winkelstad, maar in economisch mindere tijden hebben deze winkeleigenaren het lastig. Voor de boodschappen en grote inkopen gaan Enkhuizers naar het overdekte winkelcentrum in de buitenring.

Ook de wandelpromenade in het buitengebied is voor Enkhuizers een vaste stek. Er is een divers aanbod restaurants, van de gezellige brasserie tot aan het toprestaurant waar het met de Kerst altijd weken van te voren is volgeboekt. Veel jongeren uit Enkhuizen hebben er een bijbaantje in de bediening, en gaan 's avonds naar het Galjoenplein. Daar zijn vele uitgaansgelegenheden die ook goed bekend staan bij toeristen.

Natuurlijk levert ook de watersport voldoende werkgelegenheid op. De bootverhuur draait overuren wanneer de zon zich weer laat zien, maar ook de jachtbouw en het surf- en kitecentrum 'De Kleine Batavia' doen uitstekende zaken. Enkhuizen blijft een waterstad.

In 2030 is Enkhuizen een broedplaats voor jong talent uit het beroepsonderwijs. De bedrijven en instellingen bieden veel snuffelstages aan en jongeren maken daar gretig gebruik van. Stages bij de monumentenexperts bijvoorbeeld zijn schaars, maar gewild. Jaarlijks dingen vele studenten mee naar de "Prijs voor de Beste Zadenscriptie".

De trots van de Enkhuizer economie is Seed Valley. Het is een grote uitdaging om nieuwe bedrijven en specialisten bij deze tak te betrekken en ze binnenboord te houden. De gemeente investeert in het buitengebied waar Seed Valley gevestigd is door een goede omgeving te creëren voor werken én wonen. Het kennisinstituut biedt onderzoeksplaatsen en is onmisbaar voor het succes van deze economische kern van de stad.

Wonen

De prachtige, oude binnenstad van Enkhuizen is de meest populaire plek om te wonen. Het Javaplein in de binnenstad is een ontmoetingsplaats voor jong en oud, 'binnenpoorters' en 'buitenpoorters'. Kinderen spelen het hele jaar door op de speeltoestellen. Onder de oude eiken zijn zitbankjes waar je even de rust kunt opzoeken. Muzikanten spelen regelmatig in de Muziekkoepeel en vullen het park met mooie klanken.

Enkhuizers vinden een mooie woonplek belangrijker dan een grote woning of praktische indeling. De historische panden in het centrum zijn duur en niet aan iedereen besteed. De strenge eisen voor onderhoud, milieu en beschermd stadsgezicht zijn voor veel huiseigenaren een bron van ergernis, én een hoge kostenpost.

Projectontwikkelaars hebben slim ingespeeld op deze populariteit. Rondom de stadswal en in nieuwbouwwijken is de historische bouwstijl toegepast. Het karakter van de stad blijft zo ook zichtbaar buiten het oude centrum. De Nieuw Oost-Indische Waterhuizen zijn in trek bij liefhebbers van de architectuur, waarbij klassiek en modern elkaar aanvullen. De zelfvoorzienende drijvende varianten trekken veel bekijks.

Toerisme en recreatie

Enkhuizen heeft in 2030 40% meer bezoekers dan aan het begin van de 21ste eeuw. De stad is een echte trekpleister voor mensen die er een paar dagen tussenuit willen. Bezoekers komen op het nieuwe strand af en in de zomeravonden is het op de wandelpromenade tot in de late uurtjes druk. Er is een golfterrein en de camping in Enkhuizer Zand. Het oude centrum is ideaal voor een dagje winkelen.

Hoewel de drukte zich vooral concentreert in de zomermaanden is er in de winter nog een redelijke aanloop van congresbezoekers en cursisten. Horeca, detailhandel en toeristische ondernemingen zijn initiatiefrijk en werken samen om de wisselende stroom bezoekers goed op te vangen. Combinatiearrangementen, rittenkaarten en gezamenlijke campagnes van de middenstand werken goed om ook bezoekers in de winter te trekken.

De favoriete attractie van de allerjongsten is het gesponsorde VOC Experience Centrum. In dit interactieve informatiecentrum kunnen ze zich voor even kapitein voelen van een schip. In een simulator voelen zij de golven stukslaan tegen de boeg, horen zij zeilen wapperen en ruiken de zoute zeewind. Als het warm is trekt heel jong Enkhuizen naar het buitenbad voor een dagje zwemmen.

Voor senioren is Enkhuizen een aantrekkelijke stad. In Nederland staat Enkhuizen al jaren in de top 10 voor wandelaars en fietsers. De binnenstad is autoluw en het streekbos en de haven zijn verbonden door mooie en goed onderhouden wandel- en fietsroutes. Kunst- en cultuurliefhebbers lopen de toeristische route van het Zuiderzeemuseum langs galleries naar exposities in de Westerkerk. Veel oudere bezoekers én bewoners maken dankbaar gebruik van de routes.

Infrastructuur en mobiliteit

Wie in 2030 over de Westfrisiaweg naar Enkhuizen rijdt ziet de hoogbouw van Seed Valley voor zich opdoemen. Daarachter liggen de toeristische attracties, zoals het Enkhuizer Zand. Rijd je de autoluwe binnenstad binnen, dan zul je snel via de P-wegen naar een ondergrondse parkeergarage worden geleid. Van daaruit kan te voet, of via een hypermoderne shuttle, iedere bestemming worden bereikt.

De auto's bepalen niet meer het straatbeeld van de binnenstad. Sinds het centrum autoluw is, is er meer plek voor groen en kleine speelpleintjes. Kinderen kunnen rustig buiten spelen. Trottoirs zijn verbreed om het voetgangers en rollatorgebruikers gemakkelijker te maken.

De haven is druk. Plezierjachten en charters varen af en aan. Voor overslag en goederenvervoer is ook enigszins ruimte. Enkhuizen levert als toegangspoort een gezonde bijdrage aan de uitstraling en vitaliteit van West-Friesland.